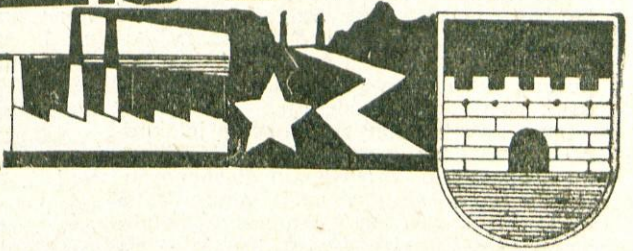

TRŽIŠKI VESTNIK

LETO V.

Tržič, 13. julija 1956

St. 12

Dobro obiskana akademija v čast Dneva borcev

Letos se je v naši državi prvokrat praznoval 4. julij kot Dan borcev, kot praznik vstaje narodov Jugoslavije. Na ta dan je bil leta 1941 izdan, na seji CK KPJ, proglas, ki poziva vse jugoslovansko ljudstvo v oborožen upor proti fašistično-nacističnim osvajalcem. Ustanovljen je bil „Glavni štab narodno-osvobodilnih partizanskih odredov Jugoslavije“ pod vodstvom KP in poveljstvom sekretarja KC KPJ tovariša Tita.

Na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine je bil ta dan z zakonom potrjen, kot nov plačani praznik narodov Jugoslavije. Po vsej Jugoslaviji so bile svečane prireditve in akademije, odkriti so bili novi spomeniki padlih borcev, ki nas bodo večno spominjali na herojsko in ne-sebično borbo najboljših narodov Jugoslavije proti tistim, ki so nas hoteli z orožjem v roki spremeniti v sužnje tuji oblasti.

V Tržiču je bila v izvedbi DPD „Svobode“ v sindikalni dvorani svečana akademija, pravzaprav nadaljevanje koncerta godbe na pihala, ki je bil malo pred tem na trgu Svobode. V prenapolnjeni dvorani, kar je zelo razveseljivo za nas, Tržičane, se je z državno himno in dvema korračnicama: „Komandant Stančič“ in „Svobodna domovina“ pod taktirko tov. Ahačiča začel kar pešter program. Kot prva točka je bil slavnostni govor tov. Karo Mihaela. Nato je sledila odlična recitacija tov. Nandeta Stritih, ki je recital pesem „Naša vas“. Tudi zborna recitacija treh predstavnikov iz JLA: „Pesem mrtvega proletarca“ je bila dobro izvedena. Moški pevski zbor DPD „Svobode“ pa je odpel dve pesmi in sicer „Zdravo“ in „Tam, kjer pisana so polja“.

Prebivalstvo občine Tržič proslavi

Dan ostaje

v KRIŽAH dne 21. in 22. julija

z naslednjim sporedom:

1. v soboto, 21. julija:

- ob 19. uri — otvoritev razstave iz NOV. Razstava je v šoli.
- ob 19.30 — žalna komemoracija na grobu talcev v Retnjah.
- ob 20. uri — kresovi in ognjemel.
- ob 21. uri — predvajanje filma iz NOV:

2. v nedeljo, 22. julija:

- ob 4. uri — budnica vojaške godbe.
- ob 9. uri — zbor partizanskih patrol.
- ob 9.30 — odkritje spomenika 75 borcem, talcem in žrtvam fašističnega terorja iz krajevne go območja Križe.

3. Popoldne ob 14. uri PROSTA ZABAVA na Benkovem vrtu.

Svoje padlih, njih bojne tovariše kakor tudi ostalo prebivalstvo vabi k udeležbi

Krajevna organizacija ZB v Križah

Nekaj zanimivih gospodarskih novic

Predpretekli ponedeljek se je vršila pod vodstvom gospodarskega sveta licitacija za gradnjo trgoveke-stanovanjske hiše na Ravnah. Licitacija je potekala popolnoma pravilno in na splošno v najlepšem redu. Udeležilo se je pet gradbenih podjetij — iz Kranja, Bleda, Domžal, Tolmina in Tržiča. Proračunska vsota je znašala 26 milijonov 880 tisoč dinarjev, katero pa nobeno podjetje ni preseгло. Zaenkrat še ni določeno, katero podjetje bo hišo gradilo, ker je predvsem treba temeljito preštudirati, katere ponudba bo za Tržič najugodnejša.

Ker postaja resna bojazen, da projekcijski načrt za gradnjo pekarije ne bo izgovorjen do predpisanega roka, moramo poudariti, da ta važen in zelo pereč problem preskrbe ljudi s kruhom ne bi smeli merodajni organi niti za trenutek izpustiti izpred oči.

Gradnja spomenika pri trafiki se že precej časa predvideva, toda vedeti moramo, da je gradnja odvisna predvsem od regulacijskega načrta.

Ko so pričeli s pripravljalnimi deli za asfaltiranje ceste Naklo—Tržič, se je marsikateri potnik lahko zelo oddahnil misleč, da bo ta zelo važna mednarodna cesta vendar enkrat asfaltirana. Toda kaže zelo slabo, da se bo le-to uresničilo. Kar naenkrat so se vsa dela ustavila in je desda sedaj še slabša, kot je bila prej.

Minilo je prvo polletje našega gospodarskega poslovanja. Dočim so večje tovarne zaključile polletno bilanco z dobičkom, so vsa manjša podjetja z vsemi gostinskimi obrati zaključila poslovanje

z veliko izgubo. Edino tovarna lepenke se je skoraj, kljub vodnemu pogonu, približala predvidenemu planu. Ta tovarna bi lahko delala še bolj rentabilno, če bi preuredili vodni pogon na električni, saj bi vse to stalo samo 16 milijonov dinarjev.

Stanje v tržiškem gostinstvu zasluži, da zanj posvetimo posebno poglavje.

Ko smo od centralizacije prišli na decentralizacijo tržiških gostiln, smo pričakovali več uspeha v bodočem poslovanju tržiškega gostinstva. Toda sprašujemo se, ali je bil osnovni cilj decentralizacije — konkurenca med podjetji — dosežen? Danes je prevelik upravni aparat tržiških gostiln velika ovira pri rentabilnem poslovanju. Čeprav moramo stremeti za tem, da krepimo socialistični sektor, se vendar postavlja vprašanje: Ali nebi bilo boljše vrniti gostilne privatnikom? V tem letu je v gostinstvu padel denarni promet za ca. 20% blagovni pa celo za ca. 50% od lanskega leta. Ako pomislimo, da so se dajateve letos občutno povečale (3% investicijski sklad, 10% stanovanjski sklad, večji prispevki Gostilnski zbornici in večja amortizacija). Kot utež temu so se cene zvišale za ca. 12%. Toda vsemu se sprašujemo: Zakaj so cene samo v Tržiču tako visoke? Ali ostalo gostinstvo po Sloveniji nima istih dajatev? Skoraj neverjetno je, da se je v kavarni „Teran“ podražil kava za 50 dinarjev pri steklenici, tako, da stane sedaj steklenica 300 din! To pa še zdaleč ni kakašno kvaliteto vino!

Dvomim, če lahko dvig cen reši tržiško gostinstvo iz trenutno res precej težavnega položaja.

SNEMAL SE BO CELOVEČERNI FILM O TRŽIČU

Pretekli teden je bil prvi sestanek amaterskega filmskega društva „Pionir“ iz Ljubljane s Tržičani, ki bodo sodelovali pri tem filmu. Film bo obravnaval zgodovino našega mesta, tržiške tradicije, folkloro, glasbo ter prikazal predvsem naše naravne lepote. Zanimivo je, da je to prvi poizkus v naši državi, ki temelji na popolni amaterski podlagi, saj bodo pri pisanju scenarija in pri igranju sodelovali

izključno samo Tržičani. Seveda, bosta imela glavno besedo pisateljica celotnega scenarija in režiser oba iz filmskega društva „Pionir“. Kakšno zgodbo se bo vzelo za osnovo celotnega poteka filma še ni znano. Film, ki bo celovečeren in zvočen z živo govorno sliko, bo imel vsakekor tudi velik propagandni značaj za naše mesto.

Veliko neurje pod Ljubeljcem

Dne 13. junija popoldan se je močno stemnilo nad Podljubeljcem. Iz črnih oblakov je začel padati močan dež. V prvih minutah je kar curljala voda iz temnih oblakov. Blist in gnom je spravil vse prebivalce tamkajšnjega kraja v njihove domove. Iz svojih stanovanj niso videli niti za ped, kaj se okoli njih dogaja. Voda je prihrumela z pobočij. Vse pregrade in nasipi niso mogli zadržati besnenja kalne vode. Vsa korita hudournikov so bila polna rjave penaste vode, ki je s seboj nosila polno prodca, dračja, trave ter plodne zemlje. Ljudje so bili prisiljeni zavarovati se pred vodo, ki je že silila v stanovanja. Prilisk naraščajoče vode jih je prisilil, da so morali z deskami zavarovati vhode stanovanj in tudi hleve.

Neki stari možakar mi je pripovedoval, da ne pomni takega neurja in da bi se tako velik oblak utrgal. Saj je nekaterim kmetom kar polovico obdelane zemlje s pridelkom vred odneslo in namesto plodne zemlje nasulo prodca in kamenja.

Cloveških žrtev sicer ni bilo, pač pa je velika materialna škoda.

Cenilci so naslednji dan začeli z delom in ugotovili, da v prvih dneh popisa znaša škoda poldrug milijon dinarjev. Podivjani hudourniki so nanesli cele kupe gramoza in blata na Ljubeljsko cesto in so morali po neurju delavci s kamioni odvažati nasuti material, da se je zasilno omogočil cestni promet.

S. J.

IZ UPRAVE

Uprava lista prosi vse naročnike, ki so s plačilom naročnine v zaostanku, naj ne pozabijo na svojo dolžnost. „Dvakrat da, kdor takoj da“ — sam od sebe in brez opomina!

UČNI USPEHI NA NAŠIH ŠOLAH

Pred kratkim so se za letošnje leto dokončno zaprla šolska vrata. Učitelji in učenci so šli na zaslužene počitnice. Vodstva šol so na Svet za šolstvo pri ObLO poslala poročila o učnih uspehih iz katereh posnemamo naslednje.

Na osnovnih šolah naše občine je skupno 949 učencev, z vrtecem pa 1014. Skupno z gimnazijo, vajensko in glasbeno šolo pa je v šolah v naši občini 1790 učencev. Števila po posameznih šolah: Trzič — 414, Križe — 240, Kovor — 86, Leše — 71, Podljubelj — 52, Dolina — 39, Lom — 30, pomožna šola v Trziču — 17, predšolski vrtec — 52, gimnazija — 446, vajenska 180 in glasbena šola 160 učencev.

Positivnih je bilo v Trziču 376 — 90,8 odstotka, Križe 297 — 86,3%, Kovor 73 — 84,9%, Leše 55 — 77,4%, Podljubelj 44 — 84,0%, Dolina 37 — 95%, Lom 25 — 83,34%, pomožna šola 15 — 85%. Uspešno je dovršilo razred na osnovnih šolah od 949 učencev 832, to je 87,6%. Uspeh je prav dober, saj je 85% realno število, ki odgovarja sposobnostim in pridnosti naših otrok.

Na gimnaziji je bilo vpisanih 446 učencev. Od teh jih je izdelalo 366, to je 84,3%. Tudi ta uspeh je zelo lep, saj je še samo nekaj let nazaj znašal malo več kot 50%.

Najboljši uspeh ima vajenska šola. Od 180 učencev jih je izdelalo 172 ali 95,56 odstotka. Zadnje čase se opaža večja resnost vajencev, večja razgledanost, k čemer

veliko pripomorejo poučni izleti, predvsem pa je k odličnemu uspehu pripomogla tudi večja predizobrazba vajencev. Svoj delež je doprineslo tudi vodstvo šole in pa požrtvovalni in sposobni predavatelji strokovnih predmetov.

Na glasbeni šoli je bilo vpisanih 169 učencev. Od teh jih je izdelalo 161 ali 95,3%. Ker je to neobvezna šola, se vsak učenec potrudi iz lastnega zanimanja, velika zasluga pa gre pri tem tudi predavateljem, ki znajo v učencih zbuditi in obdržati veselje do glasbe.

Pomožna šola, katero obiskuje le 17 učencev dela v najtežjih pogojih. Izdelalo je 15 učencev — 85%, to se pravi, da bo večino učencev le toliko usposobila za življenje, da bodo lahko našli sebi primerno delo.

Važno vlogo, katere se vse premože zavedamo, igra vrtec. Otrok, ki gre skozi vrtec, neprimerno lažje izdeluje pozneje v osnovni šoli. Le škoda, da je taka stiska za prostor. Sploh pa bi morale vse večje šole imeti vrtec, ker se že tu otrok nauči igrati vsega tistega, s čimer se toliko trudi prve mesece v 1. razredu osnovne šole.

Zanimivo je tudi, da je bilo na vseh naših šolah le 5 učencev neocenjenih in še ti le zaradi bolezni, ne pa, kot je bilo včasih, zaradi nerednega obiska. Povprečen obisk na vseh šolah naše občine je 90%, kar je zelo veliko, če pomislimo na letošnjo hudo zimo in epidemijo gripe.

KRIŽANI SE PRIPRAVLJAJO...

Dela pri gradnji spomenika NOB v Križah gredo h koncu. Ze leta 1952 je Tržiški vestnik pisal o gradnji spomenika v Križah. Prišle pa so vmes zapreke, GOZB ni pristal na takratni osnutek. Spomenik bi bil preveč skromen. Tako se je pričela za odbor ponovno težka naloga iskanja primerne prostora, osnutka, denarja itd. Čas pa je tekel. Vmes je bilo nešteto predlogov in ovir. Zavrženi so bili številni načrti, GOZB je vztrajal, da mora načrte nujno napraviti arhitekt. Prihajali so strokovnjaki, predlagali in projektirali spomenik na različnih krajih, n. pr. na Brdu, na Pogovci, da bi bil viden od daleč in podobno. Domačini pa so želeli spomenik sredi vasi, da bi bil spomin na njihove padle čim bližji. Situacijo je končno rešil ing. arh. Marjan Sorli, ki je spomenik projektiral tako, da je s spomenikom rešeno tudi urbanistično vprašanje središča vasi pred združnim domom. V zvezi z načrtom pa se je bilo treba ozirati tudi na denarna sredstva. Vsa leta po osvoboditvi je odbor ZB zbiral denar. Toda v teh letih so se cene zelo spremenile. Treba je bilo napraviti tak načrt, da bi lahko gradili čim več z domačim materialom in s prostovoljnim delom. Vsem tem zahtevam odgovarja sedaj spomenik, ki je tik pred dograditvijo.

Nekaj požrtvovalnih odbornikov je pričelo pripravljati kamenje, nabavilo cement, izkopal temelje. Žalostno pa je, da so bili ti člani le maloštevilni in še to sami starejši. Dostikrat je bilo res nekam grenko gledati stare ljudi, večinoma bivše borce pri delu, med tem, ko so mladi Križani ravnodušno hodili mimo gradbišča. Zanimivo, a žalostno je, da sta se povabila k delu od številnih študentov, študentov odzvala samo dva, a eden od teh dveh sploh ne prejema štipendije. Pa tudi od ljudi srednjih let, odbornikov raznih organizacij ni bilo podpore, razen nekaj častnih izjem. Če bi ne bilo izdatne pomoči pripadnikov enice JLA v Križah in gasilcev, bi se delo še bolj zavleklo, na vsak način pa bi bilo z denarjem še težje.

Kako nekateri gledajo na gradnjo spomenika najbolje kaže pogosto vprašanje: „Kdaj ga boste zgradili?“, namesto da

bi vprašali: „Kdaj ga bomo zgradili?“

Najtežje pa je vprašanje z raznimi pripombami in nasveti. Vsak ima svoj misel in svoj predlog. Saj poznate tisto zgodbo o kopitarju. Nekomu ni všeč kamen, drugemu nasad, tretjemu barva črk, nekaterim pa iz razumljivega vzroka sploh nič. Sto in sto jih govori, kako naj bi bilo pa če se na to razume ali pa ne. Je pač tako — nasvetov veliko, pomoči malo.

No kljub temu — dela gredo h koncu. Spomenik je posrečena rešitev vprašanja združitev spomenika z ureditvijo prostora kot središča vasi. Ves prostor pred združnim domom je zasajen s piramidalnimi topoli, brezami in javori, ki bodo sčasoma zakrili puste fasade bližnjih hiš in bo tu nastal resničen park. Trzič ne bo še imel zlepa takega prostora. Osnovo dajeja spomeniku dve beli steni, v katere je vloženo raznobarno kamenje iz Tržiške Bistrice, pred njima majhen bazen, ob njem pa marmornat žrtvenik z žaro. Imena 75 borcev, talcev in žrtev fašističnega terorja pa so vklesane v posamezne kamne, razvrščene po vaseh. Največ jih je iz Pristave. Vsako izgubljeno življenje predstavlja kamen nove dobe, voda v bazenu pomeni vir življenja, ali kot je lepo pripomnil nek starejši borec solze trpljenja, žrtvenik sam pa je spoštljiva oddolžitve vsem, ki so umirali in trpeli za svobodo in domovino.

Celotna ureditev prostora in spomenika ni nekaj izumetničenega, kar ne spada v Gorenjsko pokrajino. Grajen je preprosto, naravno. Na prvi pogled se marsikdo res malo težje vživi v spomenik, ker smo le preveč navajeni na razne betonske stebre s tremi vrhi, zvezdo itd. Toda, ko nekoliko postojiš ob bazenu v katerem se zrcali celotno ozadje, se nehote zmisliš v težko preteklost in greš nehote od kamna do kamna, od imena do imena. Toplo intimnost prostora poživi še cvetje in macesnova klopa ob steni.

Odkritje spomenika bo na Dan vstaje, dne 22. 7. kot glavna prireditve tega dne v naši občini, na kar že danes opozarjamo. Dela in priprav je veliko. Vsi tisti, ki so dosedaj stali ob strani pa lahko še vedno prisrčno oborožijo na pomoč s prostovoljnimi delom, ali pa prispevki.

Celoten program odkritja bo pravočasno objavljen.

Porast učnih uspehov je dokaz, da se razmere po šolah stalno izboljšujejo, da učiteljstvo vlaga v svoje delo ogromno truda. Veliko zaslug pri tem ima tudi družbeno upravljanje šol, to je šolski odbori, ki so učiteljstvu v veliko moralno pomoč. S svojimi obiski po šolah in seznanjanjem s šolskim delom spoznavajo napornost učiteljskega poklica. Svoj delež pri uspehih ima tudi Društvo prijateljev mladine, ki s predavanji usmerja starše pri vzgoji otrok in imajo poleg učiteljstva ravno starši največ zaslug za lepe uspehe v letošnjem letu. Materialna sredstva, ki jih daje ObLO Trzič pa so trdna podlaga vsemu delu in napredku naših šol.

Šolska razstava v Lešah

V nedeljo dne 24. junija je bila v Lešah odprta šolska razstava. Ob letošnjem šolskem zaključku je bilo bolj malo šolskih razstav, zato je tem bolj omembe vredno, da je poleg Vajenske šole priredila edino šola v Lešah razstavo.

V Lešah je le dvoodelna šola in poučujeta vse učence od 1. do 6. razreda le dva učitelja. Zaposlena sta dopoldne in popoldne, pa sta kljub temu našla dovolj časa in izdelala mnogo učil, kar je dalo razstavi tudi glavni poudarek. Vsi vemo, koliko težav dela učencem v prvem razredu in še pozneje prehod preko desetice in v drugem razredu poštevanika. Za vse te učne postopke sta sestavila posebna učila, deloma po lastni zamisli. Večje število risb, načrtov itd. pa služi pouku domoznanstva v tretjem razredu. Po risbah in načrtih je zelo nazorno prikazana Jugoslavija po republikah in Evropa po posameznih državah. Vse to sta izdelala sama z učenci. Tako dobi tudi pouk ročnih del pravo vsebino.

Razstavo si je ogledalo celotno prebivalstvo vasi, okoliških učiteljev pa prav malo. Škoda — dobili bi marsikakšno vzpodbudo in spoznali bi, da ne zavisijo izboljšanje pouka samo od drugih, modernih učil, ampak predvsem od prizadevnosti in iznajdljivosti učitelja, ki pa je na velikih šolah dostikrat manj, kot na podeželju.

Tovarišima Ribnikarju Janezu in Cilki gre za njun trud vse priznanje.

VARUJMO cestno prometne znake!

Pretekli teden je tehnična sekcija Uprave za ceste LRS, začela odstranjevati zastarele cestno-prometne znake na republiški cesti, tj. od odcepa pri Naklem do Ljubelja. Čeprav veljajo še stari znaki do 1960 leta, pa vidno ovirajo vedno močnejši promet po cestah.

Ker so naše ceste vočidel nepregledne in zastarele, zato se v zadnjem času poraga tem večja važnost postavljanju prometnih znakov. Tudi pravilna postavitve cestnih znakov veliko pripomore k zmanjšanju prometnih nesreč. Pogostokrat prometne nesrečne terjajo človeške žrtve, ker se malo upoštevajo cestno-prometni znaki.

Subašič Silvo, tehnični vodja moštva za postavljanje cestnih znakov, nam je povedal, da bodo zamenjali 40 opozorilnih znakov, ki se bodo videli ponoči, če jih obsvavimo z žarometi. Nadalje 7 kazilnic, 21 znakov za železniški prelaz. Pravlako se bodo ponoči videli, če jih bomo ponoči obsvili in končno 6 znakov obvestil in svaril. Ostale obstoječe znake, ki so še uporabni, bodo popravili in prebarvali.

Pohvalno se je izrazil vodja ekipe, da so cestni znaki na tem odcepu ceste II. reda v večji meri nepoškodovani, napram ostalim odcepom v Sloveniji.

Omenimo naj še, da tržiške oblasti v zadnjem času polagajo posebno pozornost, da se čimbolj zaščitijo cestno-prometni znaki na vseh cestah in na križiščih občinskega ljudskega odbora v Trziču.

Tradicijska

TRŽIŠKEGA ČEVLJARSTVA

PO I. SVETOVNI VOJNI

S prevratom leta 1918 se je tudi glede tržiškega čevljarstva marsikaj spremenilo. Z nastankom nove države, kraljevine SHS, se je odprl trg za izvoz čevljev proti jugu. Kmalu po vojni so začeli prihajati v Tržič srbski trgovci in prekupčevalci po „cipele“. Prodalo se je lahko vse, dobro in slabo. Podjetni čevljarški mojstri so si kmalu pridobili odjemalce na jugu. Pravitako tudi industrija. Ker je bilo zlasti v začetku, to je prvo leto, še vedno veliko povpraševanje po „cipelih“, je tudi število čevljarških mojstrov znatno naraslo. Mojster postati je bilo takrat še lahko. Ker ni bilo mojstrskih izpitov, tudi ni nihče vprašal po strokovni sposobnosti. Treba se je bilo le prijavit, pri čevljarški zadrugi oddati pomočniško spričevalo, vplačati določeno pristojbino, pa si bil mojster. Nekateri mojstri so delali samo za izvoz iz Tržiča, drugi zopet oboje, to je čevlje po načilu, po meri in za izvoz. Ljubljanskim trgovcem so čevljarški mojstri svoje izdelke dobavljali, oziroma „lifrili“ navadno ob sobotah. Na Hrvaško, v Bosno in Srbijo so pa pošiljali po pošti in železnici. Čas, ko se je lahko prodalo vse od kraja, je kmalu minil, začelo se je povpraševati po dobrih izdelkih. Tako je kmalu nastala med mojstri konkurenca, kdo bo delal bolje in cenejše čevlje. Precej občutno je naše čevljarstvo zadela konkurenca, ko se je češka firma „Bata“ vselila v našo državo, najprej v Beograd, v Borovem (Slavonija) je „Bata“ zgradila veliko čevljarstvo in ustanovila trgovine s čevlji po mestih širom Jugoslavije.

Čevljarstvo se je po svetovni vojni začelo širiti tudi po tržiški okolici, največ v Križah, Sebenjah, Ziganji vasi, Dupljah, Kovorju in Seničnem. Vse te vasi so namreč spadale pod tržiško čevljarstvo zadrugo, ki je štela nekako v sredi med 1. in 2. svetovno vojno nad 120 čevljarških mojstrov.

Poleg industrijskih obratov, oziroma čevljarških tovarn Mallv & Demberger, Peko, so po svetovni vojni še nekaj časa obratovala večja obrtna podjetja — Jože Klofutar, Peter Gregorc, Pavel Bohinc. Čevljarstva Müller & Goeken je prenehala obratovati leta 1920, prevzel jo je z delavci in inventarjem vred Peter Kozina. Kjer je sedaj obrat 2 tovarne Peko, je bila manjša čevljarstva tovarna, ki jo je ustanovil J. Razboršek pod naslovom „Jara“. Kasneje se je imenovala „Trio“.

Leta 1921 je bivši trgovec Anton Jelenec ustanovil posebno podjetje, malo tovarno za izdelovanje otroških „Baby“ čevljev, copat kakor tudi teksanih otroških čevljev itd. Tvrdo je ustanovil še

njegov oče leta 1880. Razpošiljal je tržiške domače izdelke raznih čevljev v Ljubljano, Celovec itd. Jelenčevo podjetje je bilo prvo za izdelovanje „Baby“ čevljev, ne le v Tržiču, temveč v celi državi. Tovrstne izdelke so razpošiljali širom Jugoslavije. V letih najboljšega obratovanja je bilo zaposlenih do 50 oseb, večinoma žensk. Obrat je prenehal leta 1932 ter bil obnovljen po drugi svetovni vojni v manjšem obsegu.

Kot edinstven primer v zgodovini tržiškega, kakor sploh jugoslovanskega čevljarstva naj navedem, da je leta 1930 opravila tov. Frančiška Mandič pomočniški, leta 1936 pa še mojstrski izpit iz čevljarške stroke, zato da je lahko naprej vodila obrt svojega pokojnega očeta, katero je po njegovi smrti nadaljevala njena mati pod naslovom Franc. Pretnar — vdova. Podjetje Mandič je zaposlovalo pred drugo svetovno vojno do 20 oseb in se poleg izdelovanja različnih čevljev največ za izvoz specializirala z izdelovanjem najfinejših Cosy-copat, oz. raznih hišnih čevljev. Obrt je bila l. 1948 poleg drugih nacionalizirana in pred nekaj leti zopet obnovljena v manjšem obsegu. Kot pohvalno priznanje za najfinejše „Cosy“ izdelke je prejela Frančiška Mandič leta 1953 in leta 1955 na razstavi „Gonenjskega sejma“ v Kranju vsakokrat častno diplomu I. reda.

S 1. julijem leta 1932 je bil uzakonjen mojstrski izpit za vse stroke. Iz območja tržiške čevljarke zadruge je čevljarški pomočnik Tomaž Dobre iz Kovorja kot prvi opravil leta 1932 mojstrski izpit pri tedanji zbornici T. O. J. v Ljubljani. Se isto leto se je naselil v Sebenje, kjer obratuje še danes kot dober čevljarški mojster.

Čeprav je bila v Tržiču obrnjeno-šivana izdelava čevljev že davno udomačena, moram na tem mestu omeniti še to, da so v delavnici že pokojnega Ivana Erliha v Bistrici pri Tržiču izdelovali nekaj let po 1. svetovni vojni pristne dunajske „komtess“- lahke ženske čevlje, to je obrnjeno-šivane izdelave z visokimi lesenimi petami. Tovrstna izdelava je, kakor tudi drugod, v Tržiču žal že skoraj zamrla. Nadomešča jo danes lepljena izdelava, katera se je v Tržiču kot prva začela uvajati v tovarni „Peko“ kmalu po 1. svetovni vojni. Iznajdba „Ago lepljenje“ izdelave sega že v leto 1910. Njen hitrejši razvoj je preprečila 1. svetovna vojna.

Najstarejša tržiška tovarna čevljev, Mallv & Demberger je leta 1931 prenehala z obratovanjem. Še isto leto se je začel nov čevljarški obrat pod naslovom Fr. Markelj in sin v prostorih bivše čevljarne Pavel Bohinc.

Dalje prihodnjič

Andrej Tišler Mira Hiršl:

Naš otrok je živčen

(Nadaljevanje)

Ce otrok v šoli slabo napreduje, večkrat starši krivijo za ta neuspeh učitelja, ali pa govore o raznih padcih in poškodbah, ki jih je dobil otrok nekdan na glavo.

To pripovedujejo tudi otroku in mu vcepijo tako prepričanje, s tem pa umetno vzgajajo živčnega otroka. Krivda za neuspeh v šoli pa je verjetno popolnoma drugje in nima ničesar skupnega s padcem na glavo; morda je otrok nenadarjen, živi v neurejenem okolju, je podedoval živčnost itd.

Vemo, da je pretres možganov pogost pojav pri otrokih, pa tudi pri odraslih. Najbolj viden znak pretresa možganov je nezavest. Možgane neprestano hrani kri iz žil odvodnic. Če to pretakanje krvi preneha le kratek čas, nastane motnja zavesti — nezavest. Po pretresu so ljudje v nezavesti različno dolgo: več ur, lahko celo več dni. So pa tudi pretresi, kjer ne opazimo nikake nezavesti. Ko se tak bolnik prebudi, se ne znajde v kraju ne v času, njegova volja pa oslabi za dlje časa. Bolnik se čimprej pozdravi, če miruje in ga lepo oskrbujemo. Navadno preide pretres brez posledic in ne smemo pripisovati slabega spomina, ali drugih živčnih motenj le pretresu. Res je, da lahko nastane okvara v otrokovem organizmu, če so padci težki in njegova duševnost začne **takoj** propadati. Če pa je otrok po poškodbah ostal normalen in so šele v šoli dognali, da je slab učenec, ni bil njegov padec na noben način vzrok njegovega slabega živčnega ustroja. Temu so krivi drugi činitelji.

Omeniti moramo še motnje v delovanju živčnega sistema pri odraslem človeku, v kolikor lahko vplivajo na otroka.

Okoli 50. starostnega leta začne navadno slabeti človekov živčni sistem; so pa tudi ljudje, ki ostanejo še v visoki starosti popolnoma bistri. Starostne motnje se začno največkrat s spremembami v človekovem značaju in to v smislu potenciranja prejšnjih osebnih lastnosti (preje varčen, sedaj skopuh). Glavni znaki pa so spominske motnje. Tak človek se iz mladostnih let vsega lepo spominja, a za dva, ali tri dni nazaj ne ve ničesar. Pri njem so daljni dogodki sveži, bližnja preteklost pa je pozabljena. Vemo tudi, da naše ožilje v starosti ni več elastično, je trdo, zato žile slabo prehranjujejo možgane. Če žile v možganih poapne, nastanejo tudi spremembe v človekovem čustvovanju. Bolnik je pretirano vesel, ali pretirano žalosten.

Ako je doraščajoči otrok vedno v stiku s tako bolnimi starejšimi ljudmi, ne vpliva to ugodno na njegov razvoj.

NOVOST V NAGRAJEVANJU UČENCEV

Do sedaj je vsako leto ob zaključku šole predsednik občine sprejel najboljše učence, jih obdaril s knjigami in pogostil. Število teh učencev pa je bilo iz razumljivih razlogov dokaj omejeno; iz večjih šol 3—4, iz manjših pa 2—3. Sprejem se je vršil v Tržiču na občini. Vsi ostali učenci so za to komaj vedeli. Tako je odpadel eden glavnih namenov teh sprejemov, to je vzbujanje drugim, manj prizadevnim učencem. Tudi razredniki in vodstva šol so bila v nemajhnih zadregi — koga poslati na sprejem, ob omejenem številu dveh ali treh učencev, saj je na vsaki šoli gotovo več odličnjakov, ki bi tudi zaslužili priznanje. Vsi tudi vemo, da vsi otroci ne živijo v enakih razmerah, da imajo zelo različne pogoje

za dober uspeh v šoli, še bolj pa vemo, da prirodno nadarjeni, ki z lahkoto dosega odlične uspehe nimajo vedno najboljših odnosov do dela in družbe. Primerjamo otroka nekega intelektualca, povrhu še gmotno dobro situiranega, ki živi v najugodnejših razmerah ali pa otroka iz številne slabo situirane družine, v tesnem stanovanju povrhu pa morda še v razrvanih družinskih razmerah, dolga pot v šolo, delo doma itd. Če tak otrok brez urejenih razmer, brez moralne podpore doseže samo prav dober uspeh, je še vedno več vreden od prejšnjega odličnega.

Vse te in podobne razloge je upošteval Svet za šolstvo in dal predloge, da se namesto prejšnjih sprejemov le nekaj učencev pri predsedniku občine, da šol-

lam večje število posebnih pohval s strani občinskega ljudskega odbora. Tako razredniki in vodstva šol, lahko dajo priznanje večjemu številu učencev, tudi tistim, ki nimajo ravno odličnega uspeha, a po svoji marljivosti in prizadevnosti, vedenju in drugih okoliščinah tudi zaslužijo priznanje. Drugo pa — pohvale so bile razdeljene na zaključnih šolskih proslavah s strani zastopnikov občinskega ljudskega odbora vpričo vseh učencev. S tem pa je bil dosežen glavni namen, z javnim priznanjem dati vzpodbudo vsem učencem za čim boljše učenje pa tudi lepše vedenje.

To je neka novost v nagrajevanju učencev. Praksa bo pokazala, kaj je boljše. Edina nevarnost je v tem, da razdeljevanje teh pohval ne bi šlo preveč v širino, ker bi s tem izgubile na svojem pomenu.

KULTURNI VESTNIK

PRIZADEVANJA ZA GLASBENO VZGOJO NAŠE MLADINE SO RODILA LEPE SADOVE

Naša glasbena šola dela z našo mladino v taki tihoti, da njenega dela v vsakdanjem življenju skoraj ne opazimo. Ko pa ob zaključku vsakega leta prisostvuje tudi naša širša javnost glasbenim večerom, nas leto za letom vsakokrat bolj presenečajo njeni veliki uspehi in njen viden napredek. Tudi letos so gojenci pripravili poleg številnih internih nastopov med letom še tri javne glasbene večere ob zaključku šolskega leta. Vsem trem glasbenim večerom je prisostvovala velika množica poslušalcev, ki so se lahko prepričali, kakšnega velikega pomena je za mladino glasbena vzgoja in kolikšno znanje si gojenci pridobijo v vsakem letu svojega šolanja.

Že število gojencev je za kraj, kot je Tržič presenetljivo, saj je na šoli kar 169 gojencev, razen tega pa še 39 črj-

vali uspehe ostalih, naj naštejemo nekatere skoraj nadpovprečne izvajalce iz posameznih oddelkov. Tako imamo na primer že rutinirane pianiste v Barbki Špeharjevi, Tatjani Stritihovi, Veri Rozmanovi in Majdi Sajovičevi. Presenetili so nas tudi Manja Regvat, Zorka Zazvonil, Sonja Vidmar in Boris Eržer. Od manjših obetajočih pianistov naj omenimo zlasti: sestri Kendovi, Rožar Simona, Bredo Eržen, Mileno Hrovatič, Sonjo Šter, Simona Valjavec, Zvonka Srečnik, Sorn Veroniko in Marijo Primožič. Lepo število gojencev ima tudi oddelk za godala. Tudi med gojenci tega oddelka je nekaj nadpovprečnih, violinistka Anka Ahačič, ki je med drugim nastopila kot solistka ob spremljavi orkestra, nadalje Peter Regvat in Erna Roblek ter čelista Rudolf Ahačič in Janez Bedina.

Od najmlajših pa nas je presenetil mali violinist Janez Zazvonil. Od ostalih oddelkov pa moramo omeniti še trompetista Riharda Krajnika, Milko Kaplanovo, Slavico Jeramovo in Janeza Justina iz solopevskega oddelka.

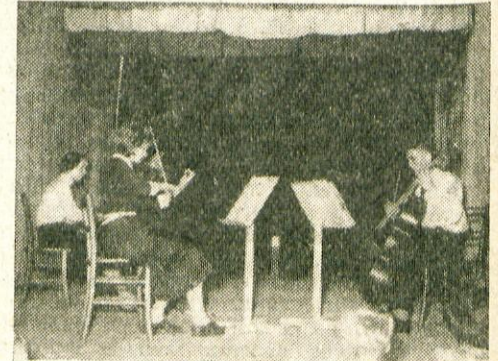

bančkov, ki pojejo letos v novo ustanovljenem zborčku. Poslušalec je v zadregi, ko mu bi dal večje priznanje, ali pravkar omenjenem zborčku ali orkestru ali posameznim pianistom, igralcem na godalih ali solopevcem, kajti vsak nastop je po svoje dokazoval ne le muzikalno nadarjenost mladih koncertantov, temveč tudi izredne plodove sistematičnega učenja pod skrbnim nadzorstvom njihovih glasbenih pedagogov. Ne da bi zmanjše-

Orkester je tudi tokrat dokazal, da zmore tudi zahtevnejše skladbe, zvenel pa je še polnejše, saj je dopolnjen z novimi godalisti in ostalimi instrumentalisti. Prvič smo tokrat slišali pevski zbor naj-

mlajših — Cieibanov, ki je sigurno in samozavestno odpel vrsto Bilencevih in pesmico Franceta Slabeta. Da so učenci pokazali tak lep uspeh, je zasluga njihovih vzgojiteljev in poštvalnega ravnatelja glasbene šole še posebej.

Želimo, da bi šola tudi v bodoče čim lepše uspevala, saj bo s tem prispevala tudi k splošnemu dvigu kulturne ravni Tržiča. Že sedaj, ko je ta ustanova še mlada, ob vsaki priložnosti po svojih močeh prispeva svoj delež pri skupnih manifestacijah. Tem lažje se bomo oslonili na njo v bodoče, ko bo svoje delo v glasbenem študiju še pooglobila. Razumljivo pa je, da moramo za prosoh šolo skrbeti vsi, če hočemo, da bo dobro napredovala, zlasti pa so ji dolžni nuditi svojo pomoč predstavniki ljudstva. Med njenimi najbolj perečimi pomanjkljivostmi, ki ovirajo nemoten potek pouka, je ta, da nima prostorov strnjenih v eni sami stavbi, temveč se vedno gostuje v različnih poslopjih. Ali se ne bi dalo z dobro voljo z zamenjavo doseči, da bi šola zasedla vse gornje nadstropje Cankarjevega doma? Na ta način bi se lahko odrekla dosedanjim zasilnim, za šolo neprimernim prostorom v nekdanji gostilni pri Šteru. Šola bi to prav golovo zasluzila.

Lepa kulturna-prosvetna manifestacija varoravancev pomožne šole v Tržiču

Dne 26. junija ob 16. uri je vodstvo pomožne šole v Tržiču priredilo zaključno šolsko proslavo, na kateri so nastopili učenci imenovane šole in to s tako izbranim sporedom, da tudi kritičnega poslušalca niso mogli razočarati. Nasprotno, poslušalce so s svojim izvajanjem naravnost fascinirali in jih tako pripravili, da so vseskozi z največjim zanimanjem sledili posameznim točkam in nagradili izvajalce s spontanimi aplavzom.

Pozdravno in uvodno besedo je imela agilna Mira Hiršlova. Iz njenega govora posnemamo bistvene probleme, s katerimi naj se seznanijo tudi vsa naša širša javnost.

Pet je preteklo, odkar je bil v Tržiču ustanovljen pri osnovni šoli pomožni oddelk in tri leta je že od tega, odkar smo postali popolnoma samostojna ustanova. V tem času je bilo treba premestiti določene in skoraj neizogibne težave, na prvem mestu predvsem pomanjkanje primernega prostora. Šolski inventar je pomanjkljiv, pa tudi zastarel je in skoraj neuporaben. Iz nujnih zdravstvenih razlogov bi morala šola imeti na razpolago primerne šolske klopi. S tem bi se izognili krivljenju hrbtenice otrok spriču njihovega že tako slabega živčnega ustroja. Po drugi strani je omemba vredno, da je letos upraviteljstvu šole uspelo

nabaviti prepotrebna prva učila za pouk prirodopisa in prve knjige za šolsko knjižnico. Z našim šolskim delom smo v ljudeh utrdili prepričanje, da je pomožna šola v Tržiču potrebna, da se v njej učenci vendar nekaj nauče in si pridobijo zadosti osnovnega znanja za svojo bodočnost. Tako počasi, a gotovo izginja med ljudstvom tisto zmotno mnenje, da je pomožna šola le strah za lenuhe ali še celo nekaka mučilnica za „zabite“ otroke. Prav ta moralni uspeh pa je za nas največjega pomena.

Danes, po petih letih samostojnega dela, stopajo učenci pomožne šole prvič v javnost z javnim nastopom. Učenci, 14, po številu, niso prikrivali odkritega veselja nastopiti pred množico, saj je nastop plod njihovega vztrajnega dela, ki naj dokaže, da so „vsaj“ enakovredni svojim sovrstnikom po drugih šolah.

Sledil je nato kulturni del slovesnosti. Pri prvi točki je nastopila učenka Tončka Lauseger, ki je prav lepo recitala Kajuhovo „Pesem matere treh partizanov.“ Janez Papler je recital „Pesem mladine.“ Sledila je zborna recitacija učencev 3. razreda. Pri tem moramo takoj pripomniti, da so le-ti naravnost presenetili, ko so tako dinamično in sproščeno recitali Borovega „Partizana“. Učenka Vika Brzinova je prebrala sestavek „Dragi Tito“. Nato je pevski zbor

navdušil poslušalce s pionirsko pesmijo „Dragi Tito“, ki so jo zapeli tako estetsko in s takim, zanosom, da so bili deležni topllega aplavza. Zupančičevo pesem „O partizanski pesmi“ je lepo deklamirala učenka Hermina Podlipnikova, Milan Zupan pa je pogumno recital pesem Simona Jenka „O večerni uri“. Sledil je prizor „O naših poklicih“, ki so ga izvajali večinoma učenci 1. razreda in so želi očobranje za lepo odigrane vloge. Zelo je navdušila belokranjska pesem „Lepa Anka“ in prekmursko kolo „Marko skače“, ki jut je zbor tako ognjevitno in vitalno odpel, da so bili poslušalci s tem izvajanjem nadvse zadovoljni, o čemer je pričal velik aplavz. Med kulturnim programom je spregovorila nekaj besed še članica šolskega odbora tov. Marija Erjavšek, ki je pohvalila delo na šoli in čestitala učencem, še posebej pa upraviteljci, za tako uspešno izvedeno proslavo.

Nato je sledilo razdeljevanje spričeval in pohval. S tem je bil kulturni del programa pri kraju. Iz povedanega zaključimo samo to, da je treba posebno pohvaliti prizadevnost upraviteljce šole, ki z materinskim srcem vodi učence in jih vzgaja v vredne bodoče državljane naše socialistične družbe, in ji iz srca čestitamo in želimo še nadaljnjih uspehov na prosvetnem in kulturnem področju!

Če dni po športnih terenih

STRELJANJE

Ponovno prvaki Gorenjske

Letošnja pomlad in poletje sicer nista prav nič naklonjena našim strelskim reprezentantom, saj jih to muhasto vreme stalno ovira pri vajah na 50 in 200 meterskem strelišču, tako da ne morejo priti na svoj račun. No, to pa tudi ni edini vzrok, da o njih letos tako malo slišimo. Ko strel počni, se daleč sliši, bo rekel vsakdo, vendar je njihovo strelišče že čisto na koncu mesta, da le kak odmev zanese veter kdaj pa kdaj proti njemu, ki pa seveda ne napravi dovolj „odmeva“ o vsem njihovem delu.

Uvertura v letošnje tekmovalno dejavnost je pač bila zračna puška, oziroma vaje in tekmovalje z zračno puško. Prav z ozirom na premalo vaje, saj siromaki z ozirom na pozimi kje vaditi, ni bilo z zračno puško najboljših uspehov, čeprav so organizirali mnogo tekmovalj in sodelovali na okrajnem in republiškem prvenstvu ter celo v finalnih tekmah za „zlato puščico“ in v dvoboju Slovenija: Hrvaška.

Kar je manjkalo, je bilo treba nadomestiti, zato so strelci tudi izkoristili vsako lepo popoldne, da so vadili z vojaško puško, ker je bil čas do pričetka uradnih tekmovalj in prvenstev dokaj skopo odmerjen. Vsem tem nevšečnostim pa se je pridružila še nova, ki je ni pač nihče resno predvideval, t. j. pomanjkanje vojaškega streliva. To, da niso imeli zaradi pomanjkanja prostora dovolj vaj z zračno puško v zimskem času, se bo zaradi pomanjkanja streliva odražalo v vseh letošnjih tekmovalnih rezultatih.

Prvo tekmovalje z vojaško puško so naši strelci sicer odločili v svojo korist, ko so premagali strelce iz Predoselj, kar za 307 krogov, vendar je rezultat (1.500 možnih) krogov te petčlanske ekipe še zelo slab, pa tudi nasprotnik ni bil njim raven, saj je še naša druga ekipa, ki je nastopala izven konkurence bila kar za 23 krogov boljša od gostov.

Tudi na drugem letošnjem tekmovalju Primskovo—Cirk—Tržič, ki je bil organiziran v Tržiču v počastitev delavskega praznika — 1. maja, rezultati niso bili boljši, čeprav je naša petčlanska ekipa napravila od 750 možnih 459 krogov pred Primskovim z 374 in Cirkom z 271 krogi.

Zaradi že omenjenega pomanjkanja streliva, se je moralo okrniti tudi družinsko prvenstvo in je na istem lahko nastopilo le omejeno število članov. Letošnji družinski prvak na vojaški puški je postal Janez Perko z 102 (150 možnih) krogi pri članih in Lado Jekovec z 95 krogi pri mladincih. Z vojaško puško pa je prav tako zmagal Lado Jekovec s 114 krogi (200 možnih). Pionirji pa so nastopili z zračno puško ter je postal letošnji družinski prvak Janez Majeršič z 114 krogi od 150 možnih, dočim mladinci in članice z malokaliberskim orožjem niso tekmovali, ker tokrat ni bilo tovrstnega streliva. Žal pa je treba tu pripomniti, da se je za okrajno prvenstvo pla-

niralo pri vojaški puški le 7 članov in 3 mladinci.

Kot tani je bilo okrajno prvenstvo tudi letos deljeno, tako da so streljali z vojaško puško in pištolo na Jesenicah, z malokalibersko puško pa v Tržiču. Oba dela tekmovalja, tako 3. junija na Jesenicah, kot 10. junija v Tržiču sta bila organizacijsko dobro pripravljena in je tekmovalje, čeprav je nastopilo na Jesenicah nad 100, v Tržiču pa nad 40 tekmovalcev, točno in hitro potekalo.

Kljub nezadostnemu treningu so se naši strelci močno potrudili, da zastopajo Tržič tako kot vedno. Čeprav je bila naša reprezentanca močno okrnjena, saj so manjkali v njej Janez Perko, Milan Stucin, Tončka Zaplotnik in Angelca Zakrajšek, so tržiški strelci osvojili vsa prva mesta na letošnjem strelskem prvenstvu Gorenjske. Za moštveni plasma so ocenjevali samo člane, dočim so v vseh ostalih disciplinah ocenjevali samo posameznike.

Članska ekipa, ki so jo sestavljali Vili Bedina, Lado Jekovec, Slavko Hvalica, Lado Breje in Stefan Klemenc, je pri vojaški puški z 969 krogi (1.500 možnih) zavzela prvo mesto pred jeseniško z 955, javorniško z 862 krogi itd. Posamezno pa je letos „potegnil“ na prvo mesto naš mladi reprezentant Vili Bedina z 210 (300 možnih) krogi. Z vojaško puško pa je zavzel prvo mesto naš stari „as“ Lado Breje s 146 (200 možnih) krogi.

Borba z malokalibersko puško je bila pri mladincih hujša ter je naš Lado Jekovec z 232 krogi (300 možnih) le s težavo ušel za 1 krog Jeseničanu Novaku in tako priboril Tržiču tudi v tej kategoriji prvo mesto. Stefan Klemenc pa je z 224 krogi zavzel tretje; Knific Franci pa z 168 krogi šesto mesto.

Pri članicah pa je naša Minka Bertonec z lahkoto za 11 krogov prehitela Majdo Kralj z Jesenic ter z 250 krogi osvojila naslov ženskega prvaka za leto 1956. Marija Perko pa je zavzela z 215 krogi tretje mesto.

Tako so naši strelci z gotovostjo postali ekipni in posamezni prvaki Gorenjske za leto 1956. Z moštveno zmago so priključili svoji zbirki trofej nov pokal, prvakom V. Bedini, M. Bertonecju in L. Jekovcu pa sta Okrajni odbor SZDL in okrajni strelski odbor za Gorenjsko podarila krasne ročne ure, L. Breje pa je prejel lepo pisalno garnituro.

Okrajno prvenstvo za leto 1956 je končano, naši tekmovalci so osvojili prva mesta, za kar jim iskreno čestitamo, vendar pa se ne smemo in ne moremo zadovoljiti z doseženimi rezultati ter lahko smelo trdimo, da so pod našimi povprečji. Tako upravni odbor, kot tudi tehnična komisija naše strelske družine, predvsem pa tekmovalci sami, se bodo morali s tem vprašanjem „pozabavati“, da bomo lahko po prihodnem okrajnem prvenstvu govorili o boljših uspehih.

Vrh

KEGLJANJE

Ustanovili so žensko sekcijo — Nadmočna zmaga nad Bledom

Pretekli teden je bil na tržiškem kegljišču prvi trening novoustanovljene ženske sekcije pri KK v Tržiču. Čeprav je tekmovalk zaenkrat še malo, je vendar pohvale vredno, da se začnejo tudi v Tržiču ženske bolj aktivno baviti s športom. Tako se naš kegljaški klub sedaj lahko pohvali, da ima v svojih vrstah tekmovalke. Klubov, ki imajo tudi žensko sekcijo je zaenkrat še zelo malo. Zato moramo našim pogumnim tekmovalkam

želeči le čimveč uspehov pri razvoju ženske sekcije pri KK v Tržiču.

V nedeljo je tržiški kegljaški klub beležil v knjigo svojih uspehov, zelo lepo zmago proti KK iz Bleda. Tržičani so podrli kar 89 kegljev več kot Blejčani. Rezultat je bil torej 425 : 336 podrtih kegljev v korist domačega moštva. Od tržiškega moštva, ki je nastopilo proti Bledu, so se najbolj izkazali: K. Sparovec, Spelhar in M. Sajevič.

AVTOMOTO

Bliža se 30. obletnica ljubeljskih dirk

Se dober mesec nas loči od hitrostnega gorskega tekmovalja na Ljubelju. Ze sodaj se AMD Tržič s sodelovanjem AMZ Slovenije pridno pripravlja, da se čim bolj slovesno proslavi 30. obletnica prvih ljubeljskih dirk.

Takoj po II. svetovni vojni od leta 1947 so bile organizirane dirke, sevedau meddruštven značaja. Dne 30. avgusta leta 1953 je prireditelj ljubeljskih dirk beležil predvojni nivo ljubeljskih dirk. Poleg domačih tekmovalcev so bili zastopani inozemski tekmovalci. Leta 1955 pa je beležil Ljubelj, po 17 letih, nov rekord, ki ga je postavil drzni vozač Hillebrand na BMW motorju s prikolico s povprečno brzino km/h 62.354. Vse kaže, da bo letošnja konkurenca vozačev še ostrejša. Sele po 13 desnih in enako številko levih zavojev s vzponom 33% dirkalne steze, se bo pokazalo, kdo je boljši. Lahko bomo prvič po vojni občudovali drzne dirkače iz vseh delov sveta, kot Avstrijce, Svciarje, Ruse, Angleže, Francoze, Čehe, Grke, Italijane, Egipčane, Vzhodne in zahodne Nemce, Svede, Poljake, Belgijce, Romune, Bolgare, Madžare, Nizozemce, Saar-a itd. Takega doživljanja ne bo zlepa videla kotlina Podlublja in Tržiča. Poleg tega se je letos prireditelj povezal z Turisti birojem, do bodo gledalci imeli priložnost pripeljati se iz še bolj oddaljenih krajev do štarta. To tradicionalno, lahko rečemo jubilejno tekmovalje bo 5. avgusta tega leta, ker je isti dan tudi občinski praznik. Letos bodo vstopnice oštevilčene, zaradi žrebanja po tekmi, da bo srečni imetnik lahko zadel ali TOMOS motor, ali radio, ali pa dvokoleso. Tudi zastavice se bodo dobile v predprodaji. Namenjene so motoristom, kolesarjem in avtomobilistom. V naslednji številki Tržiškega vestnika Vas bomo bolj podrobno seznanili z dirkači o pomenu letošnjih dirk.

J. S.

Nogomet

Prijateljsko srečanje z JLA iz Križev

V čast Dneva vstaje sta se v sredo sestali na tržiškem igrišču moštvi garnizona JLA iz Križev in moštvo NK iz Tržiča.

Po obojestransko slabi in nezanimivi igri se je tekma končala s „pičlo“ zmago domačinov z rezultatom 3 : 2 (1 : 0). V prvem polčasu so po nekaj neizkoriščenih priložnostih domači po Krašovcu dosegli vodstvo. V drugi pa so gostje v 5 minutah dosegli dva gola po Vegerju in Grubiču, Tržičanom pa je uspelo po Mežku izenačiti. Proti koncu tekme pa so edini lepi kombinaciji domačega moštva, med Elerjem, Zupanom in Markičem zmagonosni gol.

Gostje so se pokazali kot solidno moštvo, ki se odlikuje z borbeno igro. V svojih vrstah imajo nekaj dobrih nogometašev: mali vratar, srednji krilec Šliškovič, srednji napadalec Grubič in levo krilo.

Moštvo NK iz Tržiča se tokrat ni posebno izkazalo. Svojo pravo vrednost so pokazali le na momente, kot n. pr. gol po Markiču. Tokrat je levega branilca igral zobet enkrat Retereč, ki je bil med najboljšimi na igrišču.

V splošnem je tekma potekala v prijateljskem duhu, toda nikakor ne moremo zamolčati nešportnega vedenja, prevsem preklinjanja nekaterih domačih igralcev. Zaželjeno bi bilo, da uprava NK vse take in podobne primere že v kali zatre.

ŠAH

Dvakratni prvak SZ – velemojster Averbach v Trziču

Tržiški šahisti smo imeli pred kratkim v svoji sredi enega najmočnejših vele-mojstrov na svetu, dvakratnega prvaka SZ, velémojstra Jurija Averbacha, ki je igral v dvorani „Svobode“ simultanko proti 33 tržiškim šahistom. Po 4 in pol urah igranja je velémojster dobil 32 partij, remiziral samo 3, izgubil pa nobene, kar je zavidanja vreden rezultat za vsakega vele-mojstra, kljub temu, da v Trziču zaenkrat kvaliteta šaha ni na posebni višini. Vele-mojster Averbach je igral zelo previdno in se trudil, da doseže čimboljši rezultat. Remizirali so: Brezavšček, Božič in Soklič, vsi člani šahovske sekcije DPD „Svobode“.

34 letni Jurij Averbach res ni več mlad, čeprav na zunaj teh svojih 34 let vsekakor ne kaže, toda zaradi fizične konstitucije in zmernega življenja (ne kadi in ne pije) lahko doseže še večje uspehe v svoji šahovski karieri. Na nedavnem dvoboju SZ: Jugoslavija je bil poleg Smislova, Gelerja, Gligoriča in Matanovića najboljši igralec, saj ni izgubil niti ene partije. Po poklicu je strojni inženir. Zanimivo je tudi, da se kot mladenič sploh ni bavil s šahom, ampak z drugim športom, predvsem s plavanjem in šele leta 1932 je Saltsjöbadenu dokazal, da spada v vele-mojstrski razred. Nadmočno je osvojil prvo mesto na XXI. prvenstvu ZSSR, letos pa skupno s Tajmonovim in Spaskim.

. . Kino . .

14.—16. julija: Ameriški film v barvah LAHKO JE LJUBITI.

17.—18. julija: Francoski film INTRIGANTKE.

19.—20. julija: Ruski barvni film ANA NA VRATU.

21.—23. julija: Angleški film SENCA PRETEKLOSTI.

24.—25. julija: Ameriški film LETEČI HUDICI.

26.—27. julija: Nemški film FANFARA LJUBEZNI.

28.—30. julija: Ameriški barvni film SHANE.

31. julija do 1. avgusta: Ameriški film ROBIN HOOD AVSTRALIJE.

2.—3. avgusta: Francoska drama TERESE RAQUEN.

4.—6. avgusta: Ameriški barvni film BEG IZ TRDNJAVE.

7.—8. avgusta: Italijanska drama OBTOZBA.

POSREDOVANJA

Proda se parcela: Travnik (košenica) z gozdom, oddaljena pol ure od Koroške ceste nad Čegelšami.

Naslov se dobi v Bistrici št. 65 pri Tr-

OSEBNA VEST

Tukajšno glasbeno šolo iz klavirskega oddelka, tovarišice Vere Ahačičeve, je z odličnim uspehom absolvirala Majda Saječičeva iz Bistrice. Ker istočasno obiskuje še gimnazijo v Kranju, lahko presodimo kako vztrajna in marljiva je pri obojestranskem študiju. Za vzgledno marljivost je prejela od občinskega odbora pohvalo. Mi pa ji čestitamo in želimo še nadaljnjih uspehov.

Rajstva - smrti - poroke

Rojeni: Intihar Veronika, gospodinja iz Trziča, deklica. Čestitamo!

Umrli: Plavčak Elizabeta, delavka iz Trziča, stara 41 let; Meglič Urban, upokojenec iz Trziča, star 86 let.

Svojecem naše sožalje!

Poročeni: Smolej Jožef, tovarniški delavec in Korošec Elizabeta, predilka, oba iz Trziča; Studen Srečko, ključavničar in Ankele Zofija, tovarniška delavka, oba iz Ziganje vasi; Podakar Peter, delavec iz Tršenika in Rezar Ida, tkalka iz Gozda; Anko Andrej, gozdni delavec iz Jelendola in Polajnar Helena, kmečka delavka iz Doline; Anko Janez, gozdni delavec iz Jelendola in Polajnar Stefanija, delavka iz Doline; Kovačič Anton, mličnik iz Trziča in Oman Jožefa, predilka iz Slapu. Mnogo sreče!

Nekaj izpremenjenih oziroma novih telefonskih števil, ki niso bile še objavljene v zadnji telefonski knjigi:

Brezar Vili, Bistrica 4	št. 212
Brodar Greta, Bistrica 4	št. 385
Bohinje Franc, Partizanska 33	št. 344
Gozdni revir, Partizanska 11	št. 376
Gost. pri Damulneku, Partizan. 37	št. 343
Gostilna pri Žumru, Bistrice 12	št. 371
Ješe Ignac, Koroška 7	št. 357
Knjigarna, Trg svobode 18	št. 307
Mandič Francka, Trg svobode 25	št. 325
Dr. Martinčič Anton, Trg svob. 18	št. 248
Modno krojaštvo, Trg svobode 31	št. 356
Novšak Albin, Bistrice 28	št. 382
Primožič Ivan, vet., Bistrica 22	št. 381
Radiomehanika, Partizanska 6	št. 386
Sadje Kranj-poslov. Trzič, Trg Svobode 12	št. 326
Glasbena šola, Cankarjeva 3	št. 342
Vajeniška šola, Solska 2	št. 387
Strilih Franc, Bistrica 109	št. 375
„Tobak“, Trg svobode 13	št. 341
Ulčnik Vili, Trg svobode 28	št. 242
Uprava stan. skup., Trg svobode 18	št. 359
„Vino“ Kranj, Pristava	št. 372
„Zvezda“ Kranj, poslovalnica Trzič, Koroška 5	št. 328

SLOVENIJA AVTOPROMET

SAP - Turist biro

LJUBLJANA

čestita svojim potnikom in vsemu prebivalstvu občine Trziča k občinskemu prazniku - 5. avgustu, ter se še nadalje priporoča za prevoz potnikov in za vse turistične usluge